

KARDİYOLOJİ KLİNİĞİ
KAROTİS/VERTEBRAL/İNTRASEREBRAL ARTER ANJİYOĞRAFI İÇİN HASTA
BİLGİLENDİRİLMİŞ ONAM (RIZA) BELGESİ

HASTANIN

Adı Soyadı : .....

Protokol Numarası : .....

Doğum Tarihi : .....

Telefon Numarası : .....

Adresi : .....

Hastaneye Kabul/Yatış Tarihi : .....

Hastalığın Ön Tanısı/Tanısı : .....

Acil Durumda Onam Almak İçin Ulaşılabilecek Yasal Temsilcilerinin Ad-Soyad ve Tel. Numaraları

1- .....

2- .....

- ❖ Tıbbi durumunuz ve hastalığınızın tedavisi için size önerilen girişim / tedavi hakkında bilgi sahibi olmak en doğal hakkınızdır.
- ❖ Önerilen girişim / tedavi hakkındaki bilgi formun ikinci bölümünde mevcuttur.
- ❖ Bu açıklamaların amacı, sağlığınız ile ilgili konularda alınacak kararlara sizi daha bilinçli bir biçimde ortak etmektir.
- ❖ Tanısal girişimlerin, tıbbi ve cerrahi tedavilerin yararlarını ve olası risklerini öğrendikten sonra yapılacak işleme rıza göstermek ya da göstermemek kendi kararınıza bağlıdır.
- ❖ Girişim / tedavi için onam belgesini imzalarsanız bile; istediğiniz zaman bu onamınızı geri çekme hakkına sahipsiniz. Ancak; unutmamalısınız ki, “yasal açıdan” onamınızı girişim başladıktan sonra geri almanız, ancak tıbbi yönden sakınca bulunmaması şartına bağlıdır.
- ❖ Burada belirtilenlerden başka sorularınız varsa bunları yanıtlamak görevimizdir.

LÜTFEN BU FORMU DİKKATLİCE OKUYUNUZ VE BİR KOPYASINI ALINIZ.

KAROTİS/VERTEBRAL/İNTRASEREBRAL ARTER ANJİYOĞRAFI BİLGİLENDİRME (AYDINLATMA)

Karotis/vertebral/intraserebral arter hastalığı nedir, nasıl seyreder ve sebepleri nelerdir?

Boynumuzun her iki yanında birer tane olarak yerleşmiş olan ana karotis arterlerimiz (halk arasındaki adıyla 'Şah damarı') internal (iç) ve eksternal (dış) karotis arterler olarak iki ana dal ve sonrasında bunlara ait çeşitli dallanmalarla seyreder. İnternal karotis arterler beyne oksijence zengin kanı ulaştıran 4 ana damardan ikisini oluşturur. Eksternal karotis arterler ise yüz, boyun bölgesi ve saçlı deriyi beslerler. Karotis arterlerin iç kısmında plak adı verilen yağ içeriği yüksek yapılanmanın gelişimine karotis arter hastalığı adı verilir. En sık ateroskleroz yani damar sertliğinden kaynaklanır ve karotis hastalarının çoğuna kalp damar ya da periferik damar hastalığı da eşlik eder. Vertebral arter boynun arkasında seyreden beynin arka kısmını özellikle denge ile solunum-dolaşım merkezlerini besler. Yaşla karotis/vertebral/intraserebral arter hastalığı sıklığı artar. Karotis arter hastalığı inme veya serebrovasküler ataklara yol açabildiği için ciddi seyredabilen bir durumdur. İnme beyne giden kan akımı kesildiğinde ortaya çıkar. Eğer beyne giden kan akımı birkaç dakikadan fazla kesintiye uğrarsa beyin hücreleri ölmeye başlar. İnme beyin hasarı, felçler, uzun dönemli sakatlık ve ölümlerle sonuçlanabilir. Herhangi bir nedenle karotis arterlerin iç tabakalarında hasarlanma ortaya çıktığında karotis arter hastalığı başlar görünmektedir. Bu hasarlanmaya katkıda bulunan faktörler: Tütün ve tütün ürünleri kullanımı, Kanda yüksek miktarda yağ ve kolesterol bulunması, Yüksek kan basıncı İnsülin direnci veya diyabete bağlı yüksek kan şekeri düzeyidir. Karotis arter hastalığı, karotis arterler ileri derecede daralana ya da tam tıkanma oluşana kadar belirti ve semptomlara yol açmayabilir. Görülebilecek Semptomlar: Vücudun bir yarısında yüzü de içine alan çeşitli derecelerde güç kaybı ve/veya hissizlik, Konuşma ve anlama güçlüğü, Bir ya da her iki gözde ani görme kaybı-görmede azalma, Baş dönmesi-denge bozukluğu ve Sebepsiz, ani başlangıçlı şiddetli baş ağrısıdır. Bazen çok kısa süreli olabilen bu semptomlar arkadan gelecek ağır bir inmenin işareti olabileceğinden mutlaka bir sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.

Karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografi nedir, neden bu işlemlere gereksinim duyulur?

Karotis, vertebral ve/veya intraserebral anjiyografi X ışınları kullanılarak yapılan, özellikle ciddi ve /veya semptomatik karotis arter darlıklarında ya da karotis ultrasonografisi ile sağlıklı bilgi elde edilemeyen durumlarda kullanılır. Bu tetkik yöntemi halen karotis arter hastalığı tanısında altın standart olarak kabul edilmektedir. Beyni besleyen damarlardaki lezyonların stent vey cerrahi yöntemle açılmasına uygun olup olmadığı anjiyografi ile anlaşılabilir. Beyni besleyen damar tıkanıkları kalp damar tıkanıklarına eşlik edeceğinden bu hastalara genellikle kalp anjiyografisi de birlikte yapılması gerekmektedir.

Karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografi nerede, nasıl ve kim tarafından yapılır, tahmini süresi nedir?

Karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografisi hastanemizin 2. Katında anjiyografi (veya kateter) laboratuvarında yapılmaktadır. Bu işlemler özel eğitilmiş girişimsel kardiyolog hekimler, hemşireler ve teknisyenlerden oluşan bir ekip tarafından yapılmaktadır. Bu işlem ortalama 20-30 dakika kadar sürer. İğne ve damar kılıfları ile yüzeysel bir atardamara lokal anestezi (bölgesel uyuşturma) altında doğrudan girilerek işlem yapılmaktadır. İşlem sırasında, kasık ya da kol atardamarından ilerletilen bir kateterle karotis arterlerine ulaşılarak kontrast madde enjeksiyonu yapılır ve karotis

arterlerinin yapısı ve içinden geçen kan akımı özellikleri ortaya konur. İşlem sonrası kateter çekilir. Kateter sistemi çekildikten sonra giriş yeri iyileşene kadar belirli bir süre (6 saat) yatmanız ve bacağınızın hareketsiz kalması gerekir. İşlemin başarı oranı %95-98'dir. Hastanede, klinik durumunuza bağlı olarak bir süre tutulabilirsiniz.

Karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografi ile ilişkili istenmeyen olaylar (komplikasyonlar) söz konusu olabilir mi, işlemin riski nedir?

İşlem sırasında yaşınıza ve mevcut sağlık durumunuza bağlı olarak aşağıdaki bazı riskler ve istenmeyen durumlar ortaya çıkabilir:

- Girişin olduğu kesi yerinde enfeksiyona bağlı; kızarıklık, ağrı akıntı veya abse oluşabilir.
- Atardamardaki giriş yeri kapanmayıp çevresinde kan toplanabilir ve buna bağlı şişliğin bazen cerrahi olarak boşaltılması gerekebilir.
- Giriş yerindeki atardamar ile toplardamar ağızlaşabilir ve buna bağlı girilen uzuvda cerrahi veya anjiyografi yoluyla tedavi gerektiren beslenme bozukluğu ve şişlik ortaya çıkabilir.
- İğnenin girildiği bacakta atardamar kan akımı, istenmeyen durumlara bağlı durabilir. Bu nedenle acil cerrahi veya anjiyografi yoluyla tedavi gerekebilir.
- İşlem sırasında beyne giden damarlardaki plakların kateterler ile kopup beyne gitmesi veya kontrast maddeye bağlı geçici felçlikler, görme-konuşma problemleri veya felçlikler gelişebilir. Bu riskler %1'in altındadır. Bu durumda acil cerrahi veya anjiyografi yoluyla tedavi uygulanması gerekebilir.
- Kontrast maddenin intravenöz ve intraarteryel verilmesine bağlı bazı istenmeyen durumlar/riskler olabilir. Kontrast madde kullanımına bağlı böbrek yetmezliği gelişebilir. Oluşan yetmezliğin çoğunluğu geçicidir. Hastaların çok düşük bir kısmında kalıcı böbrek yetmezliği ve tedavi gerekebilir.
- Ölüm oldukça nadirdir. Her 1000 hastada 1-3 kaybedilir.

Karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografi gerekli olmasına rağmen yapılmaması durumunda ne tür sorunlarla karşılaşılabilir ve yaptırmaya karar verdiğimizde nasıl bir yol izlenmelidir?

Hastalık tespit edilemeyeceği için ilaç veya stent veya cerrahi tedavi yapılamayacaktır. Özellikle karotis arter darlıklarında, hiçbir şikayet olmamasına rağmen ve tedavi olunmaması durumunda hafif geçici felçlik durumları %11-66, ileri derecede felçlik veya ölüm riski ise %2-6 arasında değişmektedir. İlaç tedavisi yapılması durumunda ise genel felç olma riski yıllık %2-10 arasında değişir. Hastanın şikayetlerinin olması durumunda ve darlık derecesinin fazla olması riski orantılı olarak artırmaktadır. Eğer sonradan karotis / Vertebral / İntraserebral arter anjiyografi yaptırmaya karar verilirse kardiyoloji polikliniğine gelerek randevu tarihi olarak anjiyografinizi verilen tarihte yaptırabilirsiniz.

Karotis/Vertebral/İntraserebral arter anjiyografinin yerini tutabilecek alternatif tetkik yöntemleri mevcut mudur?

Bire bir anjiyografinin yerini tutacak tetkik yoktur. Ancak bilgisayarlı tomografi anjiyografi veya magnetik rözenans anjiyografi yapılabilecek tetkiklerdir. Bu tetkiklerle yapılacak değerlendirmede beyne giden damarlarda tıkanıklık şüphesi olduğunda yine anjiyografi yapılması önerilecektir. Bilgisayarlı tomografi anjiyografide X ışını kullanılmakta ve her ikisinde de anjiyografideki gibi böbrek fonksiyonlarını bozabilecek kontrast madde kullanılmaktadır.

Yapılması gereken yaşam tarzı değişiklikleri nelerdir?

Yaşam tarzı-diyet değişiklikleri gelişebilecek karotis arter hastalığını önleyebilir ve/veya kötüye gitmesini engelleyebilir. Sağlıklı bir diyet uygulanması ve ideal kilonun korunması kolesterol seviyenizin uygun sınırlarda kalmasına ve yüksek kan basıncı gelişimine yardımcı olur. Fiziksel aktivitenin artırılması ideal kilonun korunması ve iyi kolesterol (HDL) seviyenizin yükselmesini sağlar. Sizin için hangi tip fiziksel aktivitenin uygun olabileceği mevcut sağlık durumunuz ve yaşıınız göz önüne alınarak hekiminiz tarafından belirlenecektir. Tütün ve tütün ürünlerinin kullanılmaması genel sağlığınıız için olduğu kadar, atardamar sağlığınıız için de kritik öneme sahiptir.

YUKARIDAKİ “KAROTİS/VERTEBRAL/İNTRASEREBRAL ARTER ANJİYOĞRAFİ FORMU”NU OKUDUM VE ANLADIM, BİR KOPYASINI ALDIM (Kendi el yazınız ile aynısını yazınız).

- ❖ Tıbbi durumumun tanı ve tedavisi ile ilgili yapılacak girişim / tıbbi-cerrahi tedavi konusunda bilgi aldım.
- ❖ Bu formda tanımlananlar dışında yapılacak her hangi bir ilave girişimin, yalnızca sağlığıma yönelik ciddi zararların önlenmesi ve yaşamımın kurtarılması için uygulanabileceğini anlıyorum ve kabul ediyorum.
- ❖ Kurumumuzun bir eğitim hastanesi olması nedeniyle, girişimin / tedavinin, öğretimden sorumlu bir hekim (öğretim üyesi, şef, şef yardımcısı, başasistan, uzman) gözetim ve sorumluluğunda, asistan / araştırma görevlisi doktorlar tarafından da uygulanabileceğini; ama her koşulda girişimi gerçekleştirecek hekimin yeterli deneyimde olacağını anlıyorum ve kabul ediyorum.
- ❖ Oluşabilecek komplikasyonlar ve olası riskleri konusunda bilgilendirildim.
- ❖ Bu tanı ve tedavi yöntemlerini reddettiğim zaman sağlığıımı tehdit edici başka hangi risklerin oluşabileceğini, bu tedavi yerine uygulanabilecek başka bir tıbbi yöntemin bulunup bulunmadığını konusunda bilgilendirildim.

**BU FORMDA TANIMLANAN GİRİŞİMİN / TEDAVİNİN UYGULANMASINI KABUL
EDİYORUM**

Hastanın Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	Bilgilendirmeyi Yapan Hekim Ünvanı, Adı-Soyadı ve İmzası
KANUNİ YETERLİLİĞİ OLMAYAN HASTALAR İÇİN <i>Hastanın Velisi/Yasal Vasisi tarafından</i> <i>doldurulacaktır.</i> Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	İşlemi Yapan Hekim Ünvanı, Adı- Soyadı ve İmzası
HASTANIN BİLGİLENDİRİLDİĞİNE VE/VEYA OKUMA-YAZMASI OLMAYAN HASTALAR İÇİN İŞLEMİN SÖZLÜ OLARAK GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİNE ŞAHİTLİK EDENİN Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	

ÖNERİLEN GİRİŞİMİ / TEDAVİYİ REDDETME
BU FORMDA TANIMLANAN GİRİŞİMİN / TEDAVİNİN UYGULANMASINI KABUL
ETMİYORUM.

Hastanın Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	Bilgilendirmeyi Yapan Hekim Ünvanı, Adı-Soyadı ve İmzası
KANUNİ YETERLİLİĞİ OLMAYAN HASTALAR İÇİN (<i>Hastanın Velisi/Yasal Vasisi tarafından doldurulacaktır.</i>) Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	
HASTANIN BİLGİLENDİRİLDİĞİNE VE/VEYA OKUMA-YAZMASI OLMAYAN HASTALAR İÇİN İŞLEMİN SÖZLÜ OLARAK GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİNE ŞAHİTLİK EDENİN Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	

GİRİŞİM / TEDAVİ İÇİN VERİLEN ONAMI GERİ ÇEKME

**BU FORMDA TANIMLANAN GİRİŞİMİN / TEDAVİNİN UYGULANMASI İÇİN
VERDİĞİM ONAMI, SAĞLIĞIM AÇISINDAN OLUŞABİLECEK TÜM OLUMSUZ
ETKİLER VE RİSKLERİN FARKINDA VE BİLİNCİNDE OLARAK KENDİ RIZAMLA
GERİ ÇEKİYORUM.**

Hastanın Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	Bilgilendirmeyi Yapan Hekim Ünvanı, Adı-Soyadı ve İmzası
KANUNİ YETERLİLİĞİ OLMAYAN HASTALAR İÇİN (<i>Hastanın Velisi/Yasal Vasisi tarafından doldurulacaktır.</i>) Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	
HASTANIN BİLGİLENDİRİLDİĞİNE VE/VEYA OKUMA-YAZMASI OLMAYAN HASTALAR İÇİN İŞLEMİN SÖZLÜ OLARAK GERÇEKLEŞTİRİLDİĞİNE ŞAHİTLİK EDENİN Adı-Soyadı : İmzası : Tarih ve Saat :	